

Suyu arayan kadın

Akif Emre, 10 Eylül 2016

<http://www.yenisafak.com/yazarlar/akifemre/suyu-arayan-kadin-2031720>

Hac'da peş peşe yerine getirilen iki türlü hareket var: Tavaf ve say; biri dairesel diğeri doğrusal hareket.

Birinde insanlık maceramızın sabitesi etrafında dönerek gerçekleşir. Zamanın başlangıç ve sonuna, yaratılışın gayesine doğru fert planında gerçekleşen ama insanlık maceramızın tümünü de sembolize eden bir dönüşür.

Say, tüm hikmetlerinin yanı sıra mekan ve hareket ilişkisini sembolize eder. İnsanın mekânla kurduğu ilişkiye işaret gibidir gidiş ve gelişler. Bir tepeden diğere iniş ve çıkışlarla yapılan arayış.

Safa ve Merve arasında suyu arayan kadın: Hacer. Hayatı mümkün kılan su ve suyu arayan bir kadın. Kadının doğurganlığı ile suyun hayatın kaynağı olması arasındaki kaçınılmaz ilişkiyi görmemek ne mümkün.

Ahiret yurdunu kazanmak için hayata dair ve hayata dönük bir dinin hayat kaynağı ve kadın sembolizminde temsil edilen hikmet... İnsanın dünya sürgününde yapayalnız, çaresiz, her tür imkândan mahrum bir kadının çocuğunu yaşatma ve hayatta kalma mücadelesi... İbrahim peygamberin getirdiği tevhid inancının, Hz. Peygamber Efendimiz'in getirdiği dinin en önemli ibadetinin temel rükünlerinden birinin kadına izafe edilmesi...

Safa ve Merve tepelerinin biraz ilerisinde pek de uzak olmayan bir mesafede Hz Hatice'nin kabri var: Bir din ki ilk müntesibi bir kadın.

İnsanı kadın ve erkek karşıtlığı üzerinde inşa eden, insanı varoluşsal anlamda parçalayan modern paradigmanın kavramakta aciz kalacağı, derinliğine bir insan yaklaşımı.

Suyu arayan kadının izinde yani Say'ın anlam katmanları, hikmetine dair her söz eksik kalmaya mahkûm.

İbrahim'in inşa ettiği davetin yeryüzünde sürdürülebilmesinin, yaşatılmasının kaynağında bir kadın... İsmail'in yaşatılması ve suyun bulunması. Neslin devamı ve hayatın sürdürülebilir olması için tevekkül içinde arayış ve çaba... Say anına yapılan hayata dair, mücadeleye dair sembollerin bize gösterdiği her gün binlerce Müslüman koştuğu bu iki tepe arasında her bir fert için çok farklı ezeli anlam katmanları açılıyor.

Hız. Hacer'in adeta gerğef dokurcasına gidip geldiği Sefa ve Merve tepelerine hangi ayaklar bastı, hangi gözler oraya değdi ve oradan ufka çevrildi?.. Sert ve haşın kayaların yumuşatan adeta eriten bakışların temas ettiği mekâna bakmak. değdiğini düşünmek.,,

Her geçen gün artan hacı sayısı mekanı korumayı zorlaştııyor. Müslümanlarının sayısının çoğalması ve hac için geliş imkanlarının kolaylaşması gibi faktörler mevcut mekanlarda ibadet şartlarını yerine getirmeyi zorlaştııyor. Diđer tarafta ibadeti mekânlarının 'çoğaltılması' adına yapılan yeni uygulamalar ibadetim ruhunu zedeliyor gibi. Bir yanda zorunluluk olarak gösterilen düzenlemeler diğer tarafta ibadet mekânlarında aranan aslilik. Safa ve Merve arasına yapılan üst üste, kat kat, paralel say platformları, nerede hangi hareketin yapılacağını işaret eden ışıklı uyarılar insanda tuhaf duygular uyandırıyor.

Bir yanda kolaylaştırmak için Şekil şartları zorlanırken diğer yanda ortaya çıkan reproduksiyon ibadet mahalleri... Sadece fiziki şartların zorlaması ile açıklanamayacak olan, ibadeti belli ritmik hareketlerin yerine getirilmesi için ışıklı uyarıcılara indirgenmesi insanda manevi iklimden koparan bir etki yapıyor. En azından bana öyle geliyor.

Kâbe'nin etrafında yapılan genişletme çalışmaları da bu gözle değerlendirildiğinde ilginç sonuçlar ortaya çıkabilir.